minus uenæ cauæ orificio uisitur. Quod ad externam internamq; attinet superficies, auriculæ utcunq; respondent. quanq; exterior sinistræ superficies rugosior magis, multoq; inæqualior semper occurrat. Interior autem superficies similiter atq; in dextra auricula inæqualis, & foueis obsita cernitur. Substantia etiam similes sunt: uerùm sinistra multo durior, ac minus in constrictione distentioneq; sequax uisitur. Quinetiam si illam dextræ conferas, uelut marcida exiccataq; spectabitur, adipe semper magis quàm dextra exteriùs abundans. In connexu prorsus conueniunt. nam uti dextra uenæ cauæ & dextro cordis lateri secundùm cauæ ortum adnascitur, ita quoq; sinistra dextro sui basis lateri cordis substantiæ, ubi uenalis prodit arteria, cõnascitur: sinistro autẽ latere ipsi uenalis arteriæ corpori. Vsu, ut suo ordine paulo pòst dicturi sumus, parum admodum inter se differunt. Nunc enim omnium cordis particularum, quarum iam numerum, situm, formam, connexum, substantiamq; complexi fuimus, usum & functionem seriatim subijcere enitemur: id non prætereũtes, in fœtibus & nuper natis animalibus auricularũ molem longè maiorem ex proportione occurrere, quàm in ætate prouectioribus.

CORDIS, IPSIVSQVE HACTENVS COMmemoratarum partium functio & usus, ipsarumq; constructionis ratio. Caput XV.

Cor cuius animæ sedes.

CORdis irascibilis, seu uindictæ honorisq; concupiscibilis animæ sedem esse, Hippocrati, Platoni, Galeno, & Stoicis ac Peripateticis pariter omnibus concessum fuit. Verùm ad hæc, Zeno, ipsiusq; dogmata corroboraturus Chrysippus, Possidonius, cæteraq; Stoicorum familia, & Aristoteles cum Theophrasto, reliquisq; ipsius asseclis, cor principium fontemq; esse uoluere, non nunc dictæ tantum irascibilis facultatis, at etiam eius quæ ciborum, potuũ, & uenereorũ est appetitrix, quam alteratricẽ Aristoteles, alij uerò naturalem, alij autem simpliciter concupiscibilẽ appellare cõsueuerunt. Deinde etiam Stoici unà cum Peripateticis rationis uim, &, ut semel dicã, animæ principatũ in corde collocarunt, omniũ id in animali functionũ atq; officiorũ initium esse arbitrati. Quanq; interim ijdem inter se decretis pugnẽt. Aristoteles enim, Theophrastus, ac reliquus Peripateticorũ chorus, & ex Stoicis Possidonius, irascibilẽ uim, ac cõcupiscibilem rationalemq; unius substantiæ è corde proficiscentis facultates esse asserunt, animæ autẽ species partesue esse inficiantur, neq; eas distinguũt. Chrysippus uerò Stoicorũ non postremus, sicut in unã substantiã, ita quoq; in unam facultatẽ & iram & cupiditatẽ cum ratione coëgit. At his omnibus refragat, ex diuini atq; inter medicos facilè primarij Hippocratis, & inter philosophos eminentissimi Platonis sentẽtia, Galenus, quũ in alijs plerisq; locis, tum potissimũ in nouẽ libris quos de Hippocratis & Platonis dogmatibus inscripsit. Illis namq; libris tres animæ species partesue Natura admodum inter se discrepãtes docens, firmissimis atq; scientiã prorsus suo ipsius suffragio faciẽtibus demonstrationibus cõprobat, iecur ciborũ potuumq; & uenereorũ cõcupiscibilis animæ, cerebrũ autem rationalis ac principis locum esse, cor duntaxat irascibilis animæ ergastulũ esse concedens. Porrò ne hîc forsitan in aliquem ματαιόλογον, ac nescio in quem hæresis censorem impingã, ab hac de animæ speciebus earundemq; sedibus disceptatione prorsus abstinebo. quũ tot hodie, ac potissimùm apud nostrates sanctissimæ uerissimæq; nostræ religionis censores reperias: qui si aliquẽ aut de Platonis, aut Aristotelis, suorumue interpretũ, aut Galeni de anima sententijs, uel etiam inter celebrandã Anatomen (ubi hæc potissimùm examinanda ueniunt) mussitare audiuerint, ilico illum de fide ambigere, ac nescio quid de Animarum immortalitate hæsitare astruũt, non perpendentes necesse esse medicis (si modò non temerè ad artem accedere, neq; inopportunè ægrotãti membro remedia applicare uoluerint) de ijs quę nos gubernãt facultatibus cõsiderare, & quot numero sint generatim, & qualis quęq; sigillatim habeat, quoue in animalis mẽbro singulæ constitutæ sint, & præter hæc maximè (si modò id adipisci mente possemus) quæ animæ substantia essentiaue sit. Quasi uerò non citra impietatem nullamq; prorsus fidei labem quis de grauium illorum autorum decretis nihil proponere, aut etiam illorum rationes alijs nouis corroborare, aut friuola aliorum argumenta refellere posset: ac quasi nõ aliter de sanctissima, quaq; accedentibus pijs operibus fide saluamur, felicemq; æternitatẽ hominũ animæ adipiscuntur, q̃ de his autorum dogmatibus, ac quas imbecillis & humana ratio suppetit hoc in negocio opinionibus, loquendum interrogandumq; foret. Nihilominus interim de animæ facultatibus, functionibus, substantia, natura, speciebus, & earum sedibus inuestigatione remissa, liberè asseremus cor facultatis, atq; adeò spiritus uitalis fontem, & caloris natiui sedem fomitemq; existere, ac pulsuum autorem esse, singulasq; cordis partes illi ad calorem spiritumq; spectanti usui subser

Medico de animæ facultatibus ac sede cõsiderandũ.

Cui functioni omnes cordis partes famulẽtur.

subseruire commonstrabimus. Quis itaq; cordis [a] inuol
prius cõstructionẽ enarrauimus, persequamur) sit usus,
pertractauit. Deinde & cordis situs, antea commemora
omnibus quæ thoraci extrinsecus noxã inferre possunt
nis id suis lobis ueluti digitis quibusdam amplexantis m
ex omnibus pulmonis partibus aëris per [c] uenosam art
fuliginosorum recrementorũ egestionem in pulmonem
nalem arteriam & [d] uenam arterialem pulmoni sanguin
dum procul ab ore, per quod inspirationẽ perfici neces
nihilominus obtinet, ex qua commodè per [e] arteriæ ma
rem, spiritumq; uitalem offerre queat. Quamuis etiam, q
partibus tantũ superiùs recedat, quantum à pubis ossiũ
corporis exquisitissimũ habetur medium, nõ autẽ umbi
rans, medium adamussim esse censebat. Insuper nõ omn
nanciscũtur, quandoquidem [f] basis ipso [g] mucrone imp
sedem magis occupat. Non enim omnes cordis partes,
tur, pari tutela indigebunt. Partes enim in basi cõstituta
stinantur. Quæ uerò ab hac ad mucronis usque cacume
riusq; habẽtur, cordis uentriculorũ [h] parietes censentur,
uiunt. Mucro autẽ quodammodo processus est ualidus
nem copiamq;, & carnis eas suffulcientis amplectentisq
cordis uentriculorum operculum recensetur, instar pro
adeò ut mucro securiùs, quàm basis ipsa pectoris os ante
cro itaq; cordis portio ignobilissima & abiectissima cred
tibus præficitur, omniũ est primaria: quæcunq; autẽ in
gnitate proportionẽ exigunt. Quæ enim basi uiciniùs ac
tissimæ. At quæ inter has sunt mediæ, quantum abscedu
earum dignitate uel deficiunt, uel accedunt. Quòd porrò
plamq; ob [i] quatuor illorũ grandium uasorũ initia esse o
ctum sit, etiamsi nõ dicatur, omnibus manifestũ esse com
ricæ figuræ iniurijs innoxiè ferẽdis omniũ pertinacissima
accedere uoluit, ut cor in maximis ipsius dilatationibus
dum in ipsius contractionibus oblongũ, & pineæ nucis
ob aliud oblongũ cor esse dicimus, quàm quòd id in mo
offenditur. Si enim id in mortuis ita distentũ obseruaret
id quoties dilatatur breuius quidem, sed latiùs fieri spect
rotundũ, ac paulo minùs toto sphæricũ esse censeremus.
in decimo Capite, quãdo cordis cum musculo cõmunita
mur, necessariò complexi sumus, præcipuè tum explican
rum genus cordis substantiã intertexens, dein & caro ha
tur. Cæterùm [k] uena cordis basim coronæ instar cingens
ciem deorsum à basi exporrigens, cordis substãtiæ nutrim
dis substantiã potius sanguine crassiore hac uena deduct
gatiori quem cordis uentriculi cõtinent, enutriri. Neq; e
ret, etiamsi uenæ coronalis ramos nõ penitius, sed ueluti
dispargi cõtenderet, quũ tot innumeris musculis etiã un
nas duntaxat ad extimã superficiẽ adnasci sciamus, pauc
qui in ipsorũ uentres uenas penitus disseminari permittũ
uenĩũt præcipui uenæ coronalis [l] rami, ex basi deorsum u
unus anteriùs, alter posteriùs exporrigitur, uterq; secund
tensus, quasi cordis substãtia his sedibus [m] septi gratia plu
tur ramuli sinistro cordis lateri insigniores quàm dextro
dis ad sinistrũ sinum crassior est, tanto etiã eius sedis ramu
tur. Atq; hæc eò diligẽtius sunt examinãda, quo magis se
ctionem interturbare assueti, sese excruciãt, num uentricu
ris gratia cõficiunt succo, an uerò sanguine enutriãtur: no
organũ aliquod, puta uentriculũ, intestina, uesicas utrasq

a 1 fi. B, C, D, E, F, G. & 4 fi. B, B.
b Spectabitur id 3, 4, 5, 6 figuris. c 6 fi. G. & 2 fig. ca. 15 lib 3.
d 6 fi. I, & 1 fig. cap. 15 lib. 3.
e 5 fi. cap. 12 lib 3.
f 6 fi. A, B. g 6 fig. C.
h 7 figu. R, Q. 9 fi. M, M. 10 fi. O, P, Q.
i 5 fi. C, de. 10 figu. I, G, O.
k 6 fi D.
l 4 fig. L. 6 fig E.
m 8 fi. H, H. 10 fi. R. 11 I.

ANDREAS VESALIUS De Humani Corporis Fabrica BASEL, 1543 THE WARNOCK LIBRARY